

**UCHWAŁA NR XXIII.143.20
RADY GMINY RAWA MAZOWIECKA**

z dnia 6 sierpnia 2020 r.

w sprawie zmiany załącznika do uchwały nr XVIII.109.20 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Gminy Rawa Mazowiecka uchwala, co następuje:

§ 1. Zmianie ulega załącznik do uchwały nr XVIII.109.20 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 i otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rawa Mazowiecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Katarzyna Klimek

Załącznik do uchwały Nr XXIII.143.20

Rady Gminy Rawa Mazowiecka

z dnia 6 sierpnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2020-2022

Opracowanie: Bożena Rosa

Rawa Mazowiecka 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Pojęcie rodziny.....	3
3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Rawa Mazowiecka.....	4
4. Podstawa prawna.....	8
5. Odbiorcy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.....	8
6. Cel główny.....	9
7. Cele szczegółowe.....	9
- diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.....	9
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.....	11
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin.....	13
- zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji i rozwiązywanie już istniejących.....	16
- dążenie do reintegracji rodzin.....	19
- podejmowanie działań profilaktycznych przez przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.....	20
- wspieranie rodzin wielodzietnych.....	21
8. Oczekiwane rezultaty z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022.....	24
9. Realizatorzy programu (zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Rawa Mazowiecka).....	24
10. Źródła finansowania.....	25
11. Koordynator Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022.....	26
12. Monitoring i ewaluacja.....	26
13. Tryb sprawozdawczości.....	27

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 powstał w oparciu o obowiązujące regulacje prawne – art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program zakłada kontynuację działań realizowanych w oparciu o „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rawa Mazowiecka na lata 2017-2019”.

Program ma za zadanie służyć wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W niniejszym programie skupiono się przede wszystkim na zadaniach Gminy Rawa Mazowiecka w zakresie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

To z myślą o rodzinie we wskazanej powyżej ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., ustawodawca postanowił zastąpić dotychczasowy prymat prorodzinnych form opieki, pracą z rodziną w jej środowisku lokalnym, w jej miejscu zamieszkania.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

2. Pojęcie rodziny

Rodzina należy do tych instytucji społecznych, które mimo zmian zachodzących w wielu istotnych z punktu widzenia rodziny ciągle znajduje się na samym szczycie hierarchii wartości społecznych. Pragnienie posiadania rodziny jest czymś uniwersalnym. Dominujący model, oparty na trwałym małżeństwie z silną pozycją mężczyzny, męża i ojca, ustępuje miejsca innym formom życia rodzinnego, opartym na małżeństwach o partnerskim statusie, małżeństwach rekonstruowanych, związkach partnerskich czy niepełnych, z samotnym rodzicem jako głową rodziny. Zmieniają się oczekiwania wobec rodziny, zwłaszcza wobec rodziców, związane z presją demograficzną.

Współczesna rodzina jest obciążona wieloma dylematami: balansowaniem między pracą a domem, co ma swoje przełożenie na czas dla rodziny i jakość relacji wewnątrzrodzinnych, formalizowaniem relacji między partnerami i zawarciem związku małżeńskiego, kosztem rezygnacji z indywidualizmu, czy życiem w związku nieformalnym. Dylematy związane z rodziną stają się nie tylko przedmiotem zainteresowania polityki społecznej, ale także dużym wyzwaniem dla niej.

Działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w pełnieniu jej roli, należy je przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Należy budować system wspierania rodzin

biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, praca z rodziną biologiczną ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Rawa Mazowiecka

Mapa Powiatu Rawskiego z podziałem na Gminy. Źródło: www.powiatrawski.pl

Gmina Rawa Mazowiecka położona jest w powiecie rawskim i usytuowana we wschodniej części województwa łódzkiego. Znajduje się w odległości 50 km od miasta Łódź i 70 km od stolicy kraju – Warszawy.

Gmina Rawa Mazowiecka swoim obszarem o powierzchni 163 km² otacza miasto Rawa Mazowiecka, które jest siedzibą Urzędu Gminy, Urzędu Miasta oraz Powiatu. Ponadto Gmina Rawa Mazowiecka sąsiaduje z gminami takimi jak: Głuchów, Skierniewice, Nowy Kawęczyn, Cielądz, Regnów, Żelechlinek, Czerniewice oraz Miastem i Gminą Biała Rawska, a także Miastem Rawa Mazowiecka.¹ W skład Gminy wchodzi 54 miejscowości.

Liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka na dzień 31.12.2017r. wynosiła 8 802 osoby, zaś rok później tj. w dniu 31.12.2018r. – 8 702 osoby.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest analiza danych dotyczących rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Rawa

¹ <http://www.rawam.ug.gov.pl/>

Mazowiecka m.in. objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej.

TABELA nr 1 Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		2017	2018	2017	2018
1.	Długotrwała lub ciężka choroba	95	97	184	182
2.	Niepełnosprawność	89	84	180	172
3.	Bezrobocie	57	49	154	125
4.	Bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	63	68	257	269
	W tym rodziny niepełne	12	12	29	28
	W tym rodziny wielodzietne	19	17	118	106
5.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	21	116	115
	W tym wielodzietność	18	16	107	95
6.	Alkoholizm	4	5	20	20
7.	Ubóstwo	3	3	3	3
8.	Bezdomność	2	2	2	2
9.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3	1	3
10.	Przemoc w rodzinie	1	2	3	8
11.	Zdarzenie losowe	3	0	3	0

Dane ze sprawozdawczości GOPS w Rawie Mazowieckiej

Powyższe dane wskazują, że czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy zarówno w roku 2017 jak i 2018 jest „długotrwała lub ciężka choroba”. Kolejnym z powodów udzielania świadczeń z pomocy społecznej jest „niepełnosprawność”. Na trzecim miejscu pod względem częstotliwości udzielania świadczeń występuje „bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych”, a na czwartym „bezrobocie”.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Rawie Mazowieckiej wynika, że na terenie Gminy Rawa Mazowiecka na koniec 2017 roku zarejestrowanych było 178 bezrobotnych (w tym 89 to kobiety), zaś na koniec 2018 roku bezrobotnych było 151 (w tym 87 to kobiety).

W sytuacji kiedy osoba lub rodzina wymaga wsparcia, może liczyć na różnorakie formy pomocy. Formy udzielanej przez GOPS w Rawie Mazowieckiej pomocy, wymieniono w tabelce nr 2.

TABELKA nr 2 Formy udzielanej przez GOPS w Rawie Mazowieckiej pomocy

Lp.	Formy udzielanej pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		2017	2018	2017	2018
1					
2	Zasiłki stałe	54	49	67	61
3	Zasiłki okresowe	42	38	104	129
4	Posiłek	118	118	262	250
5	Zasiłki celowe i w naturze	116	135	279	337
	W tym zasiłki specjalne celowe	15	26	32	64
6	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0
7	Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego	533	580	-	-
8	Świadczenia wychowawcze	805	774	-	-
9	Karta Dużej Rodziny	17	18	67	66
10	Karda Dużej Rodziny 3+	46	40	234	193
11	Pomoc żywnościowa w ramach Programu PEAD	76	79	197	199
12	Program wieloletni „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w tym:				
	pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych	74	92	180	253
	pomoc w formie posiłku	63	61	262	250

13	Dodatki Mieszkaniowe	10	8	38	34
14	Dodatki Energetyczne	1	2	1	3
15	Usługi opiekuńcze	29	30	40	39

Dane ze sprawozdawczości GOPS w Rawie Mazowieckiej

Pozostawienie rodzin bez odpowiedniego wsparcia i różnorodnej pomocy w wielu przypadkach może skutkować pogłębieniem ich trudnej sytuacji życiowej, a wynikiem tego mogą być rozmaite konsekwencje, którymi najbardziej zagrożone są małoletnie dzieci. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Istotną rolę odgrywa praca socjalna świadczona na rzecz rodzin w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. Pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Ważna jest również praca asystenta rodziny zatrudnionego w GOPS w Rawie Mazowieckiej od dnia 01.01.2014 roku. Asystent rodziny wspiera swoich podopiecznych w pokonywaniu trudności życiowych, zwłaszcza, jeśli dotyczą one opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny, powinien być przyjacielem rodziny, kimś kto stara się zobaczyć coś pozytywnego w kliencie, dostrzec ukryty potencjał i nie skupia się na deficytach. Asystent spotyka się z rodziną w miejscu jej zamieszkania i wspólnie z nią opracowuje plan wychodzenia z trudnej sytuacji. W swojej pracy opiera się na zasobach rodziny. W czasie wspólnych działań z członkami rodziny pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, jak właściwie opiekować się dziećmi i realizować proces wychowawczy. Asystent doradza jak zarządzać budżetem domowym. Informuje o działalności różnych urzędów, wyjaśnia jak wypełniać dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, służby zdrowia, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy. W wymienionych powyżej działaniach bardzo ważne jest zaangażowanie rodziny, bez którego nie jest możliwa skuteczna pomoc.

W roku 2017 asystent rodziny współpracował z 11 rodzinami (w tym z 3 rodzinami zobowiązanymi przez sąd do pracy z asystentem rodziny). W rodzinach tych było 25 dzieci. W kolejnym roku wsparciem asystenta objętych było 13 rodzin (w tym 5 rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny). W rodzinach tych było 28 dzieci.

Ze sprawozdawczości GOPS w Rawie Mazowieckiej wynika, że w roku 2017 pieczę zastępczą było objętych 8 dzieci z terenu Gminy Rawa Mazowiecka 4 w rodzinach zastępczych. W roku 2017 na ten cel wydatkowano kwotę 17.211,02 zł. W roku 2018 pieczę zastępczą objętych było 9 dzieci z terenu Gminy Rawa Mazowiecka w 5 rodzinach zastępczych. Na powyższy cel wydatkowano kwotę 28.999,00 zł.

Z powyższych danych wynika, iż problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest widoczny. Istotne jest podjęcie odpowiednich rozwiązań, które będą miały charakter prewencyjny i profilaktyczny, a także niwelujący wobec już zaistniałych okoliczności.

W zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym istotną rolę odgrywają placówki oświatowe, które realizują szereg działań edukacyjnych, wychowawczych oraz uzupełniających brakującą wiedzę, a także działań rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów.

Wśród placówek oświatowych na terenie Gminy Rawa Mazowiecka funkcjonują:

1. Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Boguszykach
2. Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny w Kurzeszynie
3. Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Konopnicy
4. Szkoła Podstawowa w Starej Wojskiej
5. Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny w Pukininie

Ponadto funkcjonuje punkt przedszkolny w Starej Wojskiej.

4. Podstawa prawna

Realizacja polityki wspierania rodziny opiera się na poniższych aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 poz. 852 z późn. zm.);
- Załącznik do Uchwały Rady Gminy Rawa Mazowiecka Nr XXI.130.16 z dnia 31 sierpnia 2016 r. - Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rawa Mazowiecka na lata 2016-2022.
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.).

5. Odbiorcy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rawa Mazowiecka na lata 2020 – 2022 skierowany jest do rodzin z terenu Gminy Rawa Mazowiecka, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

6. Cel główny

Tworzenie warunków wspomagających prawidłowe funkcjonowanie rodziny oraz ograniczenie zagrożeń poprzez rozwój kompleksowego systemu wspierania rodziny na terenie Gminy Rawa Mazowiecka.

7. Cele szczegółowe

- **7 a Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:**

a/ wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności;

b/ pracę socjalną polegającą na rozpoznawaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie;

c/ konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności	Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych GOPS	1. Liczba rodzin, w których przeprowadzono wywiad środowiskowy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej
2.	Praca socjalna	Rozpoznawanie przez pracowników socjalnych deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie	Liczba godzin realizowanej pracy socjalnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco wg potrzeb

3.	Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny	Konsultacje pracowników socjalnych GOPS ze specjalistami innych instytucji w sprawie danej rodziny	1. Liczba odnotowanych konsultacji na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej Wydział Rodzinny i Nieletnich</p> <p>Kuratorzy sądowi</p> <p>Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy Urzędzie Gminy w Rawie Mazowieckiej</p> <p>Centrum Dziecka i Rodziny Gmina Rawa Mazowiecka</p> <p>Komenda Powiatowa Policji w</p>	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco wg potrzeb
----	---	--	---	---	---	--

					<p>Rawie Mazowieckiej</p> <p>Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka</p> <p>Placówki służby zdrowia obsługujące mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka</p> <p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej</p> <p>Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze wspierania rodziny, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie</p>	
--	--	--	--	--	---	--

• **7 b Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:**

- a/ objęcie dożywianiem uczniów przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych na terenie placówek oświatowych;
- b/ monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia obsługujących mieszkańców gminy Rawa Mazowiecka;
- c/ zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej;

d/ wsparcie finansowe dla rodzin w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;

e/ wsparcie finansowe dla rodzin w ramach ustawy z dnia 11 lutego 2016r. pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (PROGRAM RODZINA 500+).

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Objęcie dożywianiem uczniów na terenie placówek oświatowych	Przyznanie decyzją administracyjną prawa do bezpłatnego dożywiania dzieci uczęszczających do przedszkoli, uczniom szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych	1. Liczba dzieci objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco wg potrzeb, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej
2.	Monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci	Kontakt i współpraca pracowników GOPS z placówkami służby zdrowia obsługującymi mieszkańców gminy Rawa Mazowiecka;	Liczba odnotowanych kontaktów na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Placówki służby zdrowia obsługujące mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco wg potrzeb
3.	Wsparcie finansowe dla rodzin w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych	Przyznanie decyzją administracyjną prawa do zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego	Liczba dzieci/rodzin posiadających prawo do zasiłku rodzinnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionych do alimentów

4.	Wsparcie finansowe dla rodzin w ramach ustawy z dnia 11 lutego 2016r. pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (PROGRAM RODZINA 500+).	Przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego	Liczba dzieci posiadających prawo do świadczenia wychowawczego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco zgodnie z ustawą pomoc państwa w wychowaniu dzieci
5	Wsparcie finansowe dla rodzin w ramach programu Dobry Start	Przyznanie prawa do świadczenia Dobry Start	Liczba dzieci posiadających prawo do świadczenia Dobry Start	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 W okresie zasiłkowym określonym w rozporządzeniu dotyczącym rządowego programu „Dobry start”

- **7 c Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz zapewnienie im wsparcia poprzez:**

a/ umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;

b/ umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystanie z pomocy rodzin wspierających, które przy wsparciu asystenta rodziny pomagają w opiece i wychowywaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych;

c/ pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego.

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny	Wsparcie rodzin pracą asystenta rodziny	1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich Kuratorzy sądowi	01.01.2020 - 31.12.2022
2.	Umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystanie z pomocy rodzin wspierających	Szkolenie rodzin wspierających	Liczba przeprowadzonych szkoleń Liczba rodzin, które zostały przeszkolone	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Wg potrzeb
		Podpisane umowy	Liczba rodzin wspierających, z którymi zawarto umowy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 Wg potrzeb
3.	Pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego	Wsparcie rodzin pomocą psychologiczną	Liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji psychologicznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka Organizacje pozarządowe	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb

		Wsparcie rodzin pomocą pedagogiczną	Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy pedagogicznej Liczba uczniów, którzy skorzystali z pomocy pedagoga szkolnego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka Organizacje pozarządowe	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb
		Wsparcie rodzin pomocą terapeutyczną	Liczba rodzin z Gminy Rawa Mazowiecka, które skorzystały z pomocy terapeutycznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka Organizacje pozarządowe Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb

		Wsparcie rodzin pomocą prawną	Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy prawnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej działający przy Starostwie Powiatowym w Rawie Mazowieckiej Organizacje pozarządowe	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb
--	--	-------------------------------	---	---	--	---

- **7 d Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:**

a/ systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych oraz przedstawicieli zawodów kontaktujących się z rodziną (m.in. asystent rodziny, kurator sądowy);

b/ motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji (np.: podjęcie terapii leczenia uzależnień- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);

c/ angażowanie członków rodzin do udziału w projektach oraz szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej, a także motywujących do podjęcia pracy;

d/ angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich;

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	Monitoring rodzin przez pracowników socjalnych oraz przedstawicieli zawodów kontaktujących się z rodziną	Liczba rodzin objętych monitoringiem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb

		(m.in. asystent rodziny, kurator sądowy, pracownik socjalny PCPR)			Kuratorzy sądowi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej	
--	--	---	--	--	--	--

2.	Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji	Działania pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny motywujące członków rodzin do podjęcia terapii leczenia uzależnień, terapii psychologicznej, specjalistycznego leczenia	Liczba odnotowanych kontaktów na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych, a także planu pracy asystenta rodziny z rodziną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Poradnia Leczenia Uzależnień Klub Abstynencki "Szansa" Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka Placówki służby zdrowia obsługujące mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb
----	---	---	---	---	--	---

3.	Angażowanie członków rodzin do udziału w projektach oraz szkoleniach dotyczących aktywności zawodowej	Działania pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny motywujące dorosłych członków rodzin do rozwijania umiejętności	Liczba uczestników projektów oraz szkoleń dotyczących aktywności zawodowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Powiatowy Urząd Pracy w Rawie Mazowieckiej Urząd Gminy Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Wg pot
		planowania swojej przyszłości zawodowej oraz do podjęcia pracy				

4.	Angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców	Działania pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny zmierzające do: podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców; wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową; dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich	Liczba odnotowanych działań na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych, a także planu pracy asystenta rodziny z rodziną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej Gminny Zespół ds. Oświaty, Kultury i Sportu Centrum Dziecka i Rodziny Gmina Rawa Mazowiecka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Kościoły parafialne Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco
----	--	---	---	---	---	---

- 7 e Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:**
 a/ pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej (m.in. poprzez wsparcie asystenta rodziny, pracę socjalną).

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	Odbudowa odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej zwłaszcza poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz pracę socjalną pracowników socjalnych	Liczba rodzin z Gminy Rawa Mazowiecka, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Liczba w/w rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Liczba w/w rodzin, objętych pracą socjalną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich Kuratorzy sądowi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej Centrum Dziecka i Rodziny Gmina Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco

- **7 f Podejmowanie działań profilaktycznych przez przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin poprzez:**

a/ organizowanie oraz udział w kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie;

b/ realizacja projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Organizowanie oraz udział w kampaniach, których celem jest	Organizowanie kampanii Udział w	Liczba zorganizowanych kampanii Liczba	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej Powiatowe Centrum	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco, wg potrzeb

	wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie	kampaniach	określająca wielokrotność udziału w kampaniach		Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Centrum Dziecka i Rodziny Gmina Rawa Mazowiecka Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej Kościoły parafialne Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	
--	---	------------	--	--	--	--

- **7 g Wspieranie rodzin wielodzietnych**

a/ realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny

b/ realizacja samorządowego programu Karta Dużej Rodziny 3+

Nadmienić należy, iż w ramach realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz.U. z 2019r., poz. 1390) dla rodzin mieszkających na terenie Gminy Rawa Mazowiecka wydano dotychczas (stan na 31.12.2019 r.) ogólnopolskie Karty Dużej Rodziny dla członków 233 rodzin. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci w rodzinie) zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc członkom dużych rodzin dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki u partnerów Karty Dużej Rodziny w tym na zakup jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz

paliwa. Obniża koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W Gminie Rawa Mazowiecka realizowany jest także samorządowy Program Karta Dużej Rodziny 3+. Podstawą prawną realizacji lokalnego programu Karta Dużej Rodziny 3+ są: Uchwała Rady Gminy Rawa Mazowiecka Nr XVIII/ 89/12 z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie podjęcia działań zmierzających do polepszenia warunków życiowych rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Rawa Mazowiecka, Uchwała Nr XV.90.16 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 26 stycznia 2016r. zmieniająca uchwałę w sprawie podjęcia działań zmierzających do polepszenia warunków życiowych rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Rawa Mazowiecka oraz Uchwała nr XXXVIII.248.18 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 13 marca 2018 roku zmieniająca uchwałę w sprawie podjęcia działań zmierzających do polepszenia warunków życiowych rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Rawa Mazowiecka.

Karta Dużej Rodziny 3+ stanowi zespół ulg dla wszystkich członków rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Rawa Mazowiecka. Karta ma stanowić przywilej i udogodnienie dla tych, którzy podejmują się trudu wychowania liczego potomstwa. Spersonifikowana Karta Dużej Rodziny 3+ przysługuje wszystkim chętnym członkom dużych rodzin, także rodzin zastępczych, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje. Karty *Dużej Rodziny 3+* otrzymają zarówno dzieci jak i ich rodzice, wydane na okres 1 roku od 1 października do 30 września. Rodziny uprawnione do otrzymania Karty Dużej Rodziny 3+ muszą spełniać następujące warunki:

- wychowywać troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się lub studiuje,
- mieszkać na terenie gminy Rawa Mazowiecka (dzieci i co najmniej jedno z rodziców musi posiadać stałe zameldowanie na terenie gminy Rawa Mazowiecka).

Posiadanie Karty Dużej Rodziny 3+ umożliwia:

- 1) dostęp do bezpłatnego korzystania z sal gimnastycznych przy Zespołach Szkół Ogólnokształcących w Gminie Rawa Mazowiecka dla grup zorganizowanych, składających się z członków Rodzin Wielodzietnych;
- 2) nieodpłatne udostępnianie organizacjom zrzeszającym rodziny wielodzietne pomieszczeń będących własnością gminy, na zebrania oraz spotkania integracyjne;
- 3) pierwszeństwo w przyjęciach do grup zabawowych i niepublicznych form wychowania przedszkolnego na terenie gminy;
- 4) korzystanie z usług krytej pływalni i sztucznego lodowiska na terenie Miasta Rawa Mazowiecka na preferencyjnych zasadach z dofinansowaniem do 50% kosztów obowiązujących cen biletów wstępu;
- 5) wspieranie do 50% kosztów transportu zorganizowanych wyjazdów do muzeów, teatrów, imprez sportowych (maksymalnie 2 razy w roku);
- 6) wsparcie na poziomie do 50% do szkoleń i warsztatów z zakresu zagadnień wychowawczo – opiekuńczych i psychoedukacyjnych, w ramach środków przeznaczonych na w/w zadania w uchwale budżetowej.

Jednostką koordynującą realizację programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej. W 2018 roku wydano karty dla 40 rodzin. W 2019 roku z programu skorzystały 54 rodziny.

Realizację Karty Dużej Rodziny 3+ wspierają także prywatni przedsiębiorcy, którzy dla posiadaczy Kart Dużej Rodziny 3+ udzielają zniżek i rabatów: na zakupy m.in. artykułów szkolnych, zabawek, plecaków, asortymentu księgarni, artykuły spożywcze, artykuły przemysłowe (z wykluczeniem alkoholu, papierosów i doładowań), odzieży, butów, torebek, biżuterii, bielizny, rowerów; na usługi m.in. manicure, kosmetyczne, fryzjerskie, gastronomiczne (zniżki na dania i desery), fotograficzne, optyczne; zniżka na bilety kinowe oraz rabat za opłatę za przedszkole.

Lp.	Nazwa zadania	Działanie	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Termin realizacji
1.	Realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny	Przyznawanie i wydawanie ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny dla członków rodzin wielodzietnych	Liczba wydanych kart	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	-	01.01.2020 - 31.12.2022 na bieżąco, zgodnie z ustawą o KDR
2.	Realizacja samorządowego programu Karta Dużej Rodziny 3+	Przyznawanie i wydawanie lokalnych Kart Dużej Rodziny 3+ Działania zmierzające do pozyskiwania przedsiębiorców wspierających program samorządowy Dofinansowanie do biletów wstępu na basen i kryte lodowisko	Liczba wydanych kart Liczba przedsiębiorstw wspierających program samorządowy Liczba osób, które w ramach programu samorządowego skorzystały z dopłaty do biletów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej	Urząd Gminy Rawa Mazowiecka	01.01.2020 - 31.12.2022 Na bieżąco

8. Oczekiwane rezultaty z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022

- a/ ograniczenie liczby dzieci trafiających do instytucjonalnych form pieczy zastępczej;
- b/ zwiększenie współpracy różnych grup społecznych, instytucji i organizacji pozarządowych;
- c/ podniesienie kwalifikacji zawodowych zatrudnionych asystentów rodzin poprzez udział w szkoleniach, kursach oraz samokształceniu;
- d/ objęcie wsparciem asystenta rodziny środowisk przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- e/ zwiększenie kompetencji rodzicielskich u rodzin objętych asystenturą;
- f/ wsparcie dla rodzin, które mają trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego.
- g/ współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie ustalania działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.

9. Realizatorzy programu (zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Rawa Mazowiecka)

- a/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej;
- b/ Urząd Gminy w Rawie Mazowieckiej (wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny);
- c/ Gminny Zespół ds. Oświaty, Kultury i Sportu (wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, również pozalekcyjnych działań opiekuńczo – wychowawczych, kulturalno – oświatowych, sportowych i rekreacyjnych);
- c/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielane wsparcia osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze);
- d/ Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej – Wydział Rodzinny i Nieletnich (orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego);
- e/ Kuratorzy sądowi (wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu, a także podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty);
- f/ Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Gminy Rawa Mazowiecka (organizacja, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku

letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie);

g/ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy Urzędzie Gminy w Rawie Mazowieckiej (integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty);

h/ Centrum Dziecka i Rodziny Gmina Rawa Mazowiecka (oferowana bezpłatnie indywidualna pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach; Grupy Zabawowe – zajęcia dla rodziców i dzieci w wieku 6 miesięcy – 3 lata, które odbywają się w Boguszycach, Kurzeszynie, Pukininie i Starej Wojskiej; Konferencje edukacyjne dla rodziców; Sezonowe animacje na placach zabaw i podczas imprez plenerowych w gminie);

h/ Komenda Powiatowa Policji w Rawie Mazowieckiej (zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Rawa Mazowiecka. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży);

i/ placówki oświatowe działające na terenie Gminy Rawa Mazowiecka (realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych; wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci; pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych; uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży);

j/ placówki służby zdrowia obsługujące mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka (opieka i profilaktyka zdrowotna – w tym także wizyty patronażowe pielęgniarek położnych, lekarzy pediatrów; podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty);

k/ Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej (umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego);

l/ kościoły parafialne (upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny);

ł/ organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze wspierania rodziny, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie (zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia, zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej);

m/ Powiatowy Urząd Pracy w Rawie Mazowieckiej (działania zmierzające do podjęcia pracy przez osoby zarejestrowane w ewidencji osób bezrobotnych PUP).

10. Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Środkami na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą:

- a/ Środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy.
- b/ Dotacje z budżetu państwa.
- c/ Środki unijne.

11. Koordynator Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Jednostką koordynującą realizację Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej, zaś osobą koordynującą – Dyrektor GOPS w Rawie Mazowieckiej.

12. Monitoring i ewaluacja przebiegu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Realizacja działań podejmowanych w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rawa Mazowiecka na lata 2020-2022 będzie monitorowana i ewaluowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej. Gromadzone będą informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Informacje zbierane będą z akt sprawy, notatek służbowych, wywiadów środowiskowych, czy sprawozdań.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Wskaźnikami osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych będą dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań:

- liczba rodzin, w których przeprowadzono wywiad środowiskowy;
- liczba godzin realizowanej pracy socjalnej;
- liczba odnotowanych kontaktów na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych;
- liczba dzieci i rodzin posiadających prawo do zasiłku rodzinnego;
- liczba odnotowanych konsultacji na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych;
- liczba dzieci objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu”;
- liczba dzieci posiadających prawo do świadczenia wychowawczego;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba przeprowadzonych szkoleń;
- liczba rodzin, które zostały przeszkolone;
- liczba rodzin wspierających, z którymi zawarto umowy;
- liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji psychologicznych;

- liczba rodzin, które skorzystały z pomocy psychologicznej;
- liczba uczniów, którzy skorzystali z pomocy pedagoga szkolnego;
- liczba rodzin, które skorzystały z pomocy terapeutycznej;
- liczba rodzin, które skorzystały z pomocy prawnej;
- liczba rodzin objętych monitoringiem;
- liczba odnotowanych działań na podstawie prowadzonych zeszytów pracy socjalnej, notatek służbowych oraz druków wywiadów środowiskowych, a także planu pracy asystenta rodziny z rodziną;
- liczba uczestników projektów oraz szkoleń dotyczących aktywności zawodowej;
- liczba rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej;
- liczba zorganizowanych kampanii dotyczących wzmocnienia rodziny;
- liczba wydanych kart gminnych z programu KDR 3+;
- liczba wydanych kart ogólnopolskich z programu KDR;
- liczba przedsiębiorstw wspierających program samorządowy;
- liczba osób, które w ramach programu samorządowego skorzystały z dopłaty do biletów wstępu na pływalnię.

Roczne sprawozdania z realizacji programu będą przedstawiane Radzie Gminy w terminie do 31 marca każdego roku.

13. Tryb sprawozdawczości

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – w terminie do dnia 31 marca każdego roku – Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Do dnia 31.03.2023r. – po zakończeniu Programu – jednostka koordynująca Program przedstawi Wójtowi Gminy sprawozdanie z jego realizacji, zaś Wójt Gminy - przedstawi je Radzie Gminy.

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 opracowano zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 1818), w myśl którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadania z zakresu wspierania rodziny uchwała gminne programy wspierania.

Poprzedni program został opracowany na lata 2017-2019.

Uchwałą nr XVIII.109.20 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 – Rada Gminy przyjęła nowy program.

Po przyjęciu programu – Wojewoda zalecił jego uzupełnienie o:

- a) Doprecyzowanie i wskazanie konkretnych terminów realizacji poszczególnych celów;
- b) Wskazanie sposobu ewaluacji programu (konkretnych narzędzi), której celem jest permanentne dążenie do ulepszania, poprawy skuteczności i wzrostu efektywności działań oraz sposobu jego monitorowania.

W związku z powyższym, dokonano uzupełnienia programu przez uwzględnienie w/w zaleceń, skutkiem czego konieczne stało się podjęcie uchwały w sprawie zmiany załącznika do uchwały nr XVIII.109.20 Rady Gminy Rawa Mazowiecka z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.